

การเขียนเค้าโครงการวิจัย

การเขียนเค้าโครงการวิจัย

เค้าโครงการวิจัย หมายถึงแผนการวิจัยที่วางและเขียนไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือดำเนินการวิจัย แผนการวิจัยต้องผ่านการคิดอย่างถี่ถ้วนรอบคอบซึ่งเปรียบเสมือนแบบแปลนบ้านที่เขียนขึ้นโดยสถาปนิกสามารถออกแบบตามขนาดเนื้อที่วัสดุก่อสร้างงบประมาณและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเค้าโครงการวิจัยมีส่วนประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการเขียนเค้าโครงการวิจัย

- 1) เพื่อใช้เป็นหลักและกรอบแนวทางในการดำเนินการวิจัย
- 2) เพื่อใช้เป็นเอกสารในการสร้างความเข้าใจและข้อตกลงในการทำการวิจัย
- 3) เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการกำกับติดตามหรือตรวจสอบการดำเนินการวิจัย

ลักษณะของเค้าโครงการวิจัยที่ดี

- 1) เนื้อหาสาระเชื่อมโยงกันตลอด
- 2) เนื้อหาสาระถูกต้อง/อ้างอิงแหล่งน่าเชื่อถือ
- 3) สรุปรูปปัญหาสมเหตุสมผลและมีที่มา
- 4) ชัดเจนและอ่านเข้าใจง่าย
- 5) มีสาระครบถ้วนสมบูรณ์
- 6) ใช้ถ้อยคำกระทัดรัด
- 7) มีความคงที่ในการใช้ถ้อยคำ

ข้อควรคำนึงถึงในการเขียนเค้าโครงการและโครงการวิจัย

1. พิจารณาขีดความสามารถของตนเองว่าอยู่ในวิสัยที่จะทำได้หรือไม่ทั้งในเรื่องของเวลาในการที่จะดำเนินงานวิจัยและความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น การบริหารโครงการ การเก็บรวบรวมข้อมูล และบุคลิกในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
2. เขียนตามแบบฟอร์มที่เจ้าของทุนหรือสถาบันการศึกษากำหนดไว้

ส่วนประกอบของเค้าโครงการวิจัยหรือโครงการวิจัย

1. ชื่อเรื่องหรือหัวข้อปัญหาวิจัย
2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัยหรือภูมิหลัง
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือความมุ่งหมายของการวิจัย
4. แนวคิดสำคัญ หรือสมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)
5. ขอบเขตของการวิจัย
6. ข้อตกลงเบื้องต้น
7. ประโยชน์ของการวิจัย
8. คำนิยามศัพท์เฉพาะหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย
9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนประกอบของเค้าโครงการวิจัยหรือโครงการวิจัย

10. วิธีดำเนินการวิจัย
 - 10.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 10.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 10.3 ทดลองและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 10.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 10.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 10.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
11. แผนการดำเนินงานวิจัย
12. งบประมาณดำเนินงานวิจัย
13. ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย
14. บรรณานุกรม

การเขียนเค้าโครงการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มีแนวทางในการเขียนดังนี้

1. ชื่อโครงการวิจัย ชื่อโครงการวิจัยเป็นการสื่อความหมายให้ทราบถึงเรื่องที่จะทำวิจัยและระเบียบวิธีการวิจัย ดังนั้นควรเลือกใช้ข้อความที่ชี้ให้ผู้อ่านทราบปัญหาวิจัย และลักษณะที่เด่นเป็นพิเศษของงานวิจัย อาจอยู่ในรูปของข้อความหรือวลีก็ได้ ไม่ควรตั้งชื่อโครงการวิจัยยาวหรือสั้นเกินไป โครงการวิจัยที่ดีควรจะเขียนสะท้อนให้เห็นตัวแปร ประชากร และขอบเขตการวิจัย

2. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา จะต้องแสดงการมองปัญหาการวิจัยจากภาพกว้างมาสู่ภาพเล็กลงถึงเรื่องที่จะทำการวิจัย เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงของการนำเข้าสู่ปัญหาวิจัย ซึ่งการเขียนควรแสดงเนื้อหา 4 ประการ จากภาพกว้างๆ เชื่อมโยงเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยสู่ภาพที่เล็กลง ดังนี้

- 2.1 การนำเข้าสู่ปัญหาการวิจัยเป็นการเกริ่นอย่างกว้าง ๆ ถึงประเด็นของปัญหา
- 2.2 ที่มาของปัญหาการวิจัยเป็นการเขียนเพื่อแสดงว่ามีเบื้องหลังที่มาอย่างไร
- 2.3 ปัญหาการวิจัยการเขียนต้องชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่แท้จริงของเรื่องที่จะทำวิจัย
- 2.4 ความสำคัญของปัญหาเขียนถึงความจำเป็นที่ต้องศึกษาปัญหาการวิจัย ถ้าหากไม่ทำการวิจัยจะเกิดผลกระทบอะไรบ้าง

จากส่วนประกอบของเค้าโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สันทนากับผู้รู้ แล้วจึงสรุปกรอบความคิดในการเขียนที่เป็นภาพรวมโดยเชื่อมโยงขั้นตอนทั้งหมดเพื่อที่จะช่วยให้ผู้วิจัยได้เห็นภาพรวมของโครงการวิจัยทั้งหมด หลังจากนั้นจึงลงมือเขียนโครงการวิจัย และเค้าโครงการวิจัยนี้ก็คือ รายงานการวิจัยบทที่ 1 บทที่ 2 และบทที่ 3 นั่นเอง โดยหัวข้อ ที่ 1- 8 คือ บทที่ 1 หัวข้อที่ 9 คือบทที่ 2 และหัวข้อที่ 10 คือบทที่ 3

การเขียนเค้าโครงการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มีแนวทางในการเขียนดังนี้

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการเขียนวัตถุประสงค์ควรยึดหลักดังนี้

3.1 สอดคล้องกับโครงการวิจัย

3.2 ใช้ภาษาที่กะทัดรัด สั้น ได้ใจความชัดเจน

3.3 เขียนเป็นบรรยายความ และถ้ามีวัตถุประสงค์หลายข้อให้เขียนเป็นข้อ ๆ เรียงลำดับจากวัตถุประสงค์หลักไปหาวัตถุประสงค์ย่อย

4. แนวคิดสำคัญ หรือสมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี) ถ้ามีการคาดคะเนคำตอบไว้ล่วงหน้าต้องเขียนสมมติฐานการวิจัยซึ่งจะเขียนในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ จากปรากฏการณ์และตัวแปร งานวิจัยบางเรื่องมิได้มุ่งตอบคำถามใดหรือสิ่งที่ต้องการ คำตอบไม่สามารถเขียนสมมติฐานได้ ในกรณีนี้ผู้วิจัยควรเขียนเหตุผล แนวคิดสำคัญ หรือทฤษฎีที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนั้น

5. ขอบเขตของการวิจัย เป็นการระบุขอบเขตการวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่ทำการศึกษา ระยะเวลา หรือช่วงเวลาที่ทำการวิจัย ประชากร และตัวแปรที่ทำการวิจัย

6. ข้อตกลงเบื้องต้น เป็นเงื่อนไขที่ผู้วิจัยยอมรับโดยไม่ได้ตรวจสอบเช่นข้อตกลงในเรื่องการวัดเขียนไว้ว่านักศึกษาทำแบบทดสอบด้วยตนเอง และเต็มความสามารถ

การเขียนเค้าโครงการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มีแนวทางในการเขียนดังนี้

7. ประโยชน์ของการวิจัย ในการเขียนประโยชน์ควรเขียนดังนี้

7.1 ควรเขียนเรียงลำดับข้อจากประโยชน์โดยตรงมากที่สุดไปสู่น้อยที่สุด

7.2 ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสิ่งที่ทำการวิจัย

7.3 ถ้าเขียนเป็นข้อ ภาษาที่ใช้ขึ้นต้นต้องมีลักษณะเช่นเดียวกัน

7.4 ถ้าเขียนเป็นข้อ ไม่ควรใช้คำว่า เพื่อ.....ขึ้นต้นเพราะจะเกิดความสับสนกับวัตถุประสงค์

8. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ในการทำวิจัยแต่ละเรื่อง จะต้องเขียนคำจำกัดความที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงในเรื่องวิจัยนั้น ๆ ที่ได้กล่าวหรืออ้างในการวิจัย เช่น คำว่า “ นักศึกษา” หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสถาบันการพลศึกษา และเมื่อใช้คำว่านักศึกษา ก็จะต้องใช้คำนี้ตลอดทั้งฉบับ

9. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ในการเขียนจะต้องเขียนในลักษณะสังเคราะห์ไม่ใช่การเขียนย่อ การเขียนต้องแสดงถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยเพื่อสนับสนุนข้อประเด็นที่ได้แย้ง เน้นให้เห็นความสำคัญและยังเป็นหลักในการแปลความหมาย หรือสรุปข้อค้นพบของการวิจัยด้วย และต้องระบุแหล่งอ้างอิงโดยยึดถือแบบการอ้างอิงระบบใดระบบหนึ่ง

การเขียนเค้าโครงการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มีแนวทางในการเขียนดังนี้

10. วิธีดำเนินการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยจะต้องเขียนใน 4 หัวข้อย่อย ดังนี้

10.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ระบุถึง ลักษณะของกลุ่มประชากรจำนวนและการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง มีเกณฑ์ในการเลือกอย่างไร จำนวนเท่าไร

10.2 เครื่องมือการวิจัย ระบุถึงลักษณะของเครื่องมือว่าพัฒนาขึ้นมาเองหรือใช้เครื่องมือของใคร หรือประยุกต์มาจากของใคร ตลอดจนประสิทธิภาพและวิธีการใช้เครื่องมือ

10.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ระบุวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การจดบันทึกผู้เก็บ ช่วงเวลา และสถานที่ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

10.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ระบุถึงวิธีการที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ระบุเกณฑ์หรือวิธีการที่จะใช้สถิติ ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของข้อมูล

11. แผนการดำเนินงานวิจัย หรือปฏิทินปฏิบัติงานวิจัย จะต้องกำหนดเป็นกิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งระยะเวลาที่จะใช้ในแต่ละขั้นตอน

12. งบประมาณ ควรแจกแจงรายละเอียดของค่าใช้จ่ายตามหมวดเงินงบประมาณในแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสม สมเหตุสมผล ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป

การเขียนเค้าโครงการวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ มีแนวทางในการเขียนดังนี้

13. ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัยจะเป็นเครื่องประกันคุณภาพของผลงานวิจัย ดังนั้นให้ระบุชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการ และวุฒิทางการศึกษา ถ้ามีผู้ร่วมงานทำวิจัยให้ระบุว่าใครเป็นหัวหน้าโครงการ ใครเป็นผู้ร่วมวิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย

14. บรรณานุกรม ให้บันทึกแหล่งข้อมูล เอกสาร การสัมภาษณ์ ที่ได้ใช้ศึกษา เพื่อนำมาสนับสนุนการเขียนโครงการวิจัย การเขียนบรรณานุกรมให้ยึดแบบใดแบบหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ การเขียนรายงานการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการทำวิจัยที่จะสามารถนำรายงานการวิจัยนั้นไปให้ผู้สนใจที่ไม่ได้ทำวิจัยได้ติดตามอ่านและรู้เรื่องเข้าใจตามไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องมีความรู้ในการเขียนรายงานการวิจัยให้ถูกต้องตามรูปแบบด้วย การเขียนรายงานการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอผลงานการวิจัยให้ผู้อื่นได้รู้ถึงปัญหาของการวิจัย ระเบียบวิธีการวิจัย และผลของการศึกษาปัญหานั้น นอกจากนี้ รายงานการวิจัยยังสามารถเก็บไว้เป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการเป็นแนวทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยต่อไป